

salgssted til en Holdeplads, anvende Beløb paa 40—50,000 Kr. Jeg sætter, at det er til Gavn for en Befolkningmængde paa 5,000 Mennesker — jeg tager det eksempelvis, uden at have noget bestemt Eksempel for Øje. 5,000 er just 1 pCt. af det Folketal, hvis Interesse der i snævraste Forstand er Tale om at tjene i nærværende Sag, altsaa Folketallet for Kjøbenhavn og Frederiksberg tilsammen. Jeg taler her slet ikke om den store Betydning, som Hovedstadens Banegaardsforhold have, idet de, fordi det er Rigets Hovedstad, tjene den større fælles Interesse, men jeg taler blot om denne særlige Befolknings Interesser. Netto-Udgiften ved det nærværende Forslag vil netop være 100 Gange saa meget — jeg betragter det, der er praktisk i Forslaget, det, der nævnes i Motiverne som Plan II., det er det, vi virkelig ville komme til at stemme om — Netto-Udgiften er anslaaet til 6½ Mill. Kr., altsaa just 100 Gange saa meget som de Beløb, vi meget ofte anvende paa Poster, der findes paa § 27 i den ordinære Finanslov. Det er naturligt, at selve den store Befolkningmængde, der skal betjenes, maa gøre Udgiften meget betydelig, men Udgiften bliver jo betydelig ogsaa af en anden Grund. Det, at Trafikken vokser i Forhold til den stigende Befolkning, gør nemlig, at der kommer et Punkt, hvor det slaar over, hvor de Foranstaltninger, som holde sig i samme Spor som det, der findes paa de Steder, hvor der er en mindre intensiv Trafik, paa en Gang blive ganske utilstrækkelige; man maa gøre noget ganske andet. F. Eks. en Deling mellem Gods- og Person-Trafikken, som ikke er nødvendig paa Steder paa 20—30—40,000 Mennesker, bliver pludselig nødvendig, naar man kommer op paa en Befolkning af flere Hundrede Tusind Mennesker, og en endnu yderligere Specialisering, en endnu yderligere Deling viser sig stadig mere nødvendig, jo større denne Trafik bliver, jo stærkere denne Befolkning vokser, hvis Interesse Banegaardsforholdene sigte til at tjene. Rangement og lignende Ting som alle de øvrige Sideopgaver, som skulle løses paa en Banegaard, ville kræve særlige Organer for deres Løsning, medens de under de mindre Forhold ville kunne løses i Forbindelse med det andet.

Kjøbenhavns Personbanegaard blev til under Forhold, da Byen havde 150,000 Mennesker, og den vil derfor nu ganske naturlig vise sig ikke at kunne løse de

Opgaver, der nu stilles. Hertil kommer et andet stort Forhold. Det er gaaet os som de fleste andre Steder, at man, da man begyndte at anlægge Jernbanerne, ikke tænkte paa, at det var en særlig ny Trafik, der burde holdes uden for den øvrige Trafik og Færdsel i Staden. Man har ment, den kunde gaa i samme Niveau som den øvrige Trafik uden synderlig Gene. Kun eet Sted i Verden har man været mere forudseende, nemlig i England, hvor man fra Jernbanernes Begyndelse, ikke blot i Hovedstaden og de større Byer, men ogsaa langt uden for dem, har sørget for, at Jernbanetrafikken ikke kom til at hindre den øvrige Færdsel. Man har derfor løftet Banerne ud af Niveauet, under eller over det. Alle andre Steder er det gaaet som hos os. Baade Jernbanetrafikkens Vækst og den øvrige Trafiks Vækst har nødvendiggjort Ændringer heri, der altid have været meget kostbare, og som for hvert Aar, de udsættes, ville koste mere. Det gaar med dem som med de bekendte sibyllinske Bøger i Oldtiden; for hver Gang man undlod at købe dem, steg Prisen og steg ganske uforholdsmæssigt. Se vi os om i alle de civiliserede Lande, møde vi det samme Fænomen: Mangel paa Forudseenhed og derfor Nødvendigheden af at bringe store Ofre. Niveauoverskæringerne have alle Steder virket hemmende paa Færdselen i en Grad, hvorom kun de, der leve i disse Byer og ere nogenlunde bekendte med deres Forretningsliv, kunne danne sig en klar Forestilling. Banerne, hvis Spor ikke kan betrædes af almindelige Mennesker, ere næsten som Fæstningsmure, der dele Byen i forskellige Kvarterer, adskilte fra hinanden undtagen gennem de snævre Porte, gennem hvilke Vejene gaa, og som ere spærrede, saa snart Togfærdselen foregaar. Det er ikke blot os, der have været særlig uheldige. Kommer man blot noget omkring i Verden, møder man det samme. Jeg har læst Beretninger ovre fra Amerika, som dog skulde være et Fremskridtsland, og hvor man skulde have tænkt paa den store Udvikling, men der har man ikke været en Smule heldigere. Tilstanden var baade i Chicago, Boston og New York ganske frygtelig, og Afhjælpsningen har kostet Hundreder af Millioner. I Paris have maaske de ærede Medlemmer af Tinget, der vare der under Verdensudstillingen, lagt Mærke til, at man med uhyre Bekostning har ført en underjordisk Bane midt ind i Byens Centrum for at undgaa Niveauoverskæringer. I vore Nabolandes Hovedstæder, Kristiania og Stockholm, ar-